Măsuri de prevenire și combatere a COVID-19 – efectuarea plăților în mediul online și accesarea unor noi surse de finanțare | Radu și Asociații SPRL

Autori: Elena Lăzărescu (Senior Associate), Loredana Duică (Senior Associate), Cosmin Chirilă (Associate), **Radu și Asociații SPRL**

În această perioadă de incertitudine, cu toții ne dorim siguranță. În calitate de investitori, în calitate de bănci sau de consumatori. Ce alternative avem la îndemână pentru a limita interacțiunea fizică într-un context periclitat de situația actuală, dar care să permită efectuarea plăților, precum și accesarea surselor de finanțare?

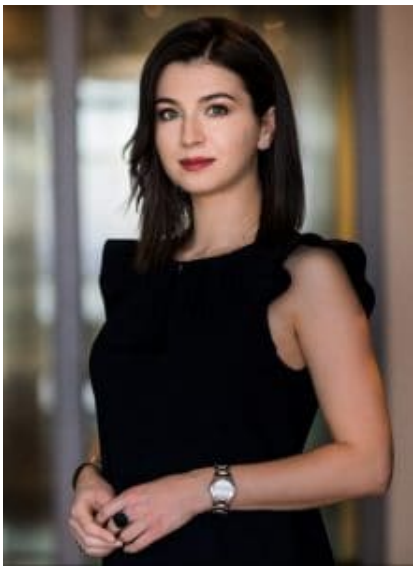

Elena Lăzărescu

Loredana Duică

Cosmin Chirilă

Plăți *contactless* și plăți inițiate în *mediul online*

Plecând de la recomandarea Consiliului Patronatelor Bancare din România din 12 martie 2020, persoanele care trebuie să efectueze plăți se vor orienta *„cu precădere* [către] *mijloacele de plată la distanță (aplicații online și mobile banking), carduri sau alte metode de tip "contactless" pentru plata bunurilor și serviciilor în magazine, precum și plăți securizate pentru cumpărăturile online*".

Având în vedere acest context, cum putem menține fluxul plăților recomandate către furnizorii de bunuri sau servicii?

Contactarea furnizorilor serviciilor de plată. Persoanele care nu beneficiază încă de soluții de plată la distanță – de exemplu, internet și mobile banking sau carduri (chiar și virtuale), vor putea contacta băncile sau instituțiile de plată, pentru a identifica etapele și condițiile necesare dobândirii acestor instrumente. Încheierea contractului care reglementează emiterea și utilizarea acestora poate avea loc la distanță și, conform reglementărilor aplicabile și practicii recente a instanțelor, nu sunt necesare formalități excesive. Spre exemplu, nu este obligatorie aplicarea unei semnături olografe (de mână) sau a unei semnături electronice bazate pe dispozitive speciale. Bineînțeles, contractul respectiv trebuie să prevadă momentul exact în care se consideră încheiat, precum și pașii care conduc la încheierea sa valabilă.

Respectarea cerințelor de autentificare a plătitorului. Pentru a asigura securitatea plăților, este important ca persoanele care efectuează operațiuni în *mediul online* să respecte condițiile specifice de autorizare a acestora – fie cu ajutorul unui *token*, prin introducerea unor coduri, prin

intermediul unor aplicații specifice ș.a.m.d. Trebuie menționat că aceste condiții sunt specifice fiecărei bănci (instituții de plată), fiind evidențiate în contractele încheiate în acest sens. Astfel, este recomandat ca fiecare client care utilizează online banking sau, după caz, achită cumpărăturile pe o platformă de *e-commerce* să se asigure că efectuează plățile vizate în conformitate cu dispozițiile contractuale relevante. A se vedea, de exemplu, clauzele care reglementează autentificarea (strictă) a clienților, precum și exprimarea valabilă a consimțământului din contractele cu privire la cardurile de debit sau credit, respectiv contractele privind serviciile de internet și mobile banking.

***Verificarea oricăror actualizări cu privire la zilele și intervalele orare în care băncile, respectiv instituțiile de plată, execută tranzacții, precum și servicii de schimb valutar*.** Date fiind măsurile luate la nivelul mai multor state, există riscul ca anumite servicii de plată să nu fie disponibile în anumite momente. Astfel, clienții care au obligația de a efectua plăți la un anumit termen trebuie să verifice din timp informațiile disponibile pe website-urile băncilor (instituțiilor de plată) cu privire la intervalele de timp în care sunt procesate operațiunile de plată.

Impactul *COVID-19* asupra surselor de finanțare

Printre consecințele determinate de situația actuală se numără și necesitatea, în cazul anumitor persoane fizice sau juridice, de a accesa noi surse de finanțare.

La nivel european, instituțiile își concentrează atenția și asupra impactului economic provocat de *coronavirus*. Astfel, Banca Centrală Europeană încurajează băncile să acorde finanțări societăților afectate de efectele *COVID-19*, iar Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare prezintă deja un cadru pentru susținerea financiară a anumitor clienți

care întâmpină dificultăți.

Cum se gestionează, la nivel local, relația cu clienții care vizează accesarea surselor de creditare?

În cazul segmentului *retail*, similar contractelor privind serviciile de plată, și încheierea contractelor de credit de consum poate avea loc la distanță. Aceasta trebuie să aibă la bază o informare corespunzătoare a clienților, pentru a le permite identificarea tuturor drepturilor și obligațiilor aferente – costuri, comisioane, dobânzi, metoda de rambursare, scadențe etc.

În ceea ce privește segmentul *corporate*, încheierea contractelor la distanță nu face obiectul unei reglementări specifice, cum este cea care stabilește protecția consumatorilor în acest context. Dar, raportat la dreptul comun, anumite aspecte trebuie avute în vedere:

- respectarea exigențelor bunei-credințe în cadrul negocierilor, inclusiv asigurarea unei informări corespunzătoare – în special cu privire la situația financiară a debitorului în contextul actual;
- faptul că efectele *COVID-19* sunt deja prezente, ceea ce înlătură (cel puțin într-o măsură) incidența impreviziunii sau a altor circumstanțe similare care pot justifica adaptarea ulterioară a contractului; precum și
- utilizarea mijloacelor electronice de semnare, în cazul opțării pentru încheierea contractului de credit la distanță, cu respectarea reglementărilor naționale și europene în materia tranzacțiilor electronice.

Bineînțeles, societățile comerciale pot lua în considerare și mijloacele de finanțare intra-grup, în măsura lichidităților și în conformitate cu dispozițiile aplicabile. Un astfel de exemplu este reprezentat de structurile de tip *cash pooling*

care urmăresc distribuirea recurentă a lichidităților între entități membre ale aceluiași grup, în funcție de nevoie.